

Wspomnienie pośmiertne o płk dr med. Bronisławie Strużewskim

EDWARD MROCZKOWSKI

Wpłynęło: 16.08.1993

W dniu 9 grudnia 1992 r., po długiej i pełnej cierpienia chorobie, zmarł w Warszawie w wieku 69 lat śp. *Bronisław Strużewski*, doktor medycyny, laryngolog, długoletni starszy asystent Oddziału Laryngologicznego Centralnego Szpitala Klinicznego MSW w Warszawie, pułkownik w stanie spoczynku. Należał do tego pokolenia Polaków, których młodość przypadała na tragiczny okres dziejów ojczystych.

Dr med. *Bronisław Strużewski* urodził się 10 sierpnia 1923 r. w Kobyłce k. Warszawy w wielodzietnej rodzinie robotnika cegielni. Po ukończeniu miejscowej szkoły powszechnej rozpoczął naukę w VIII Państwowym Gimnazjum im. Władysława IV w Warszawie, z rocznym opóźnieniem z powodu trudnych warunków materialnych. Wybuch wojny w 1939 r., a następnie wywóz w 1940 r. na roboty przymusowe do Królewca przerwały mu naukę. W 1942 r. dokonał udanej ucieczki do domu, ale zmuszony był się ukrywać. W tym czasie kontynuuje naukę potajemnie w zakresie szkoły średniej oraz wstępuje do Armii Krajowej przyjmując pseudonim „Wigier”. W konspiracji bierze udział w kolportażu prasy podziemnej, przewozi broń oraz szkoleniu strzeleckim. W czasie Powstania Warszawskiego był żołnierzem w IV zgrupowania AK „Gurta” (kpt Kazimierza Czapli), najpierw w IV kompanii, a pod koniec powstania w II kompanii. Po upadku powstania trafił jako jeńiec do obozu przejściowego w Ożarowie, skąd przewieziono go do Stalagu VIII F w Łąbinowicach (nr jeniecki 105065), a następnie do M-Stammlager 317 (XVIII C) w Markt Pongau koło Salzburga, a w końcu do Arbeitskommando w Salzburgu. W grudniu 1944 r. wraz z kolegami podejmują ucieczkę, lecz schwytani na granicy austriacko-czeskiej zostają osadzeni w obozie karnym SS w Lenzendorf koło Wiednia, a po pewnym czasie w więzieniu „Promenade” w Wiedniu. W trakcie oblężenia Wiednia przez Armię Radziecką więźniów zwolniono; następuje kapitulacja stolicy Austrii. Po powrocie do kraju w czerwcu 1945 r. podejmuje dalszą naukę w IV Państwowym Gimnazjum i Liceum im. A. Mickiewicza w Warszawie, uzyskując w 1946 r. świadectwo dojrzałości. W tymże roku przyjęty zostaje na studia na Wydziale Lekarskim Uniwersytetu Warszawskiego, które ukończył w 1952 r. Podczas studiów pracował jako asystent w Zakładzie Anatomii Prawidłowej, a w 1948 r. zawarł związek małżeński. Po uzyskaniu dyplomu lekarza

zostaje w 1952 r. powołany do wojskowej służby. Odbywa przeszkolenie w Wojskowym Centrum Wyszkożenia Medycznego w Łodzi i w stopniu porucznika skierowany do jednostki wojskowej 3503 w Warszawie. Będąc lekarzem tej jednostki wojskowej rozpoczyna specjalizację w laryngologii w Centralnym Szpitalu KBW pod kierunkiem dr med. *Leona Jastrzębskiego*, a następnie po przeniesieniu w 1957 r. na stanowisko asystenta Oddziału Laryngologicznego w Centralnym Szpitalu Klinicznym MSW w Warszawie kontynuuje je pod kierunkiem doc. Romana Karwowskiego, uzyskując I i II stopień. W 1967 r. obronił pracę doktorską pt.: „Zmienność budowy tylnej części kostnej jamy bębenkowej człowieka”. Rozprawa ta, oceniana jako znacznie przewyższająca wymagania stawiane pracom doktorskim i odpowiadająca habilitacyjnej, została wydana drukiem przez Polską Akademię Nauk w postaci monografii. W 1974 r. zostaje mianowany przewodniczącym Okręgowej Komisji Lekarskiej Stołecznego Zarządu Zdrowia MSW. Na tym stanowisku pracował do 1979 r., kiedy to ze względu na stan zdrowia przeniesiony został w stopniu pułkownika w stan spoczynku.

Dr med. *Bronisława Strużewskiego* poznałem, gdy w 1962 r. rozpocząłem specjalizację w Oddziale Laryngologicznym CSK MSW. Wcześniej już w czasie studiów znane mi było jego nazwisko jako asystenta w Zakładzie Anatomii Prawidłowej. W stosunku do młodszych kolegów odznaczał się wielką życzliwością, służył chętnie radą, był autorytetem w zakresie anatomii i łacińskiego mianownictwa, człowiekiem o dużej wiedzy humanistycznej, a przy tym był skromny i pracowity. Miał zamiłowanie do pracy naukowej i potrafił innych zachęcić — mimo nawału pracy w Oddziale i dyżurów. Zbierał materiały do publikacji o chorobie Ludwika van Beethovena. Aktywnie brał udział w posiedzeniach naukowych, zjazdach i działalności Polskiego Towarzystwa Otolaryngologicznego. Był autorem i współautorem wielu publikacji naukowych, m. in. wydanej przez PZWL książki pt. „Wskazówki do ćwiczeń prosektoryjnych”, która doczekała się kilku wydań i nadal służy studentom medycyny. Dr med. Strużewski był współzałożycielem i członkiem zarządu Lekarskiej Spółdzielni Pracy „Vita” (obecnie „Medica”), w której pracował do końca swych sił, przez 34 lata. Działał aktywnie w środowisku kombatanckim „Gurt” pełniąc funkcję wiceprezesa. Uhonorowany został 18 orderami i odznaczeniami, w tym Krzyżem Kawalerskim i Krzyżem Oficerskim Orderu Odrodzenia Polski, Złotym Medalem „Siły Zbrojne w Służbie Ojczyzny”, Warszawskim Krzyżem Powstańczym, Krzyżem Armii Krajowej, Odznaką za Wzorową Pracę w Służbie Zdrowia i innymi. Mimo ciężkiej choroby, która przykuła go do łóżka na wiele lat, zachował pogodę ducha i sprawność umysłową, interesował się bieżącymi wydarzeniami. Uroczystość żałobna, jaka odbyła się w dniu 14 grudnia 1992 r., zgromadziła w kościele św. Karola Boromeusza i na cmentarzu na Powązkach w Warszawie, obok rodziny, licznie przybyłych przyjaciół i współpracowników zmarłego oraz byłych żołnierzy Armii Krajowej z poczem sztandarowym. Pozostanie w naszej pamięci jako wspaniały człowiek, kochany kolega i przyjaciel, wzorowy lekarz i żołnierz.

Edward Mroczkowski

The colonel Bronisław Strużewski M. D. — obituary notice